

Deklaracija Upravnog odbora Vijeća za provedbu mira

Politički direktori Upravnog odbora Vijeća za provedbu mira susreli su se u Briselu 26. i 27. veljače 2008. godine. Nekim dijelovima sastanka su prisustvovali i Predsjedništvo BiH, predsjedavajući Vijeća ministara, kao i lideri stranaka koje čine vladajuću koaliciju.

Upravni odbor Vijeća za provedbu mira je konstatirao da je BiH od listopada načinila značajne pomake u pogledu Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju. Upravni odbor Vijeća za provedbu mira pozdravlja parafiranje Sporazuma koje je izvršeno 4. prosinca 2007. godine. Potpisivanje Sporazuma o stabiliziranju i pridruživanju je konačno na dohvatu ruke, tj. čim se ispune potrebni uvjeti.

No, u BiH su i dalje prisutni značajni suštinski problemi koji su dali povoda nedavnom izbijanju kriza. Došlo je do pokušaja progresivnog slabljenja institucija i legitimiteta države. Ponovno su izbile napetosti između političkih aktera u pogledu budućeg ustavnog uređenja zemlje, kao i uloge i nadležnosti države. Pogoršan je ograničen stupanj suradnje koji su politički akteri u BiH postigli krajem 2007. godine. Također je bilo i neprihvatljivog osporavanja Daytonskoga mirovnog sporazuma.

Upravni odbor Vijeća za provedbu mira izražava duboku zabrinutost u pogledu zvaničnih poziva na secesiju. Upravni odbor Vijeća za provedbu mira čvrsto ističe da, prema

Daytonskom mirovnom sporazumu, niti jedan entitet nema pravo na otcjepljenje od Bosne i Hercegovine.

Kao što je istaknuto ranije, Upravni odbor Vijeća za provedbu mira je također zabrinut izjavama kojima se dovodi u pitanje postojanje entiteta.

Upravni odbor potcrtava još jednom da je BiH priznata suverena država čiji je teritorijalni integritet zagarantiran Daytonskim mirovnim sporazumom. Upravni odbor podsjeća da Ustav Bosne i Hercegovine predviđa da se Bosna i Hercegovina sastoji od dva entiteta i da su Bošnjaci, Hrvti i Srbi konstitutivni narodi. Upravni odbor ostaje u potpunosti privržen Daytonskom mirovnom sporazumu.

Upravni odbor Vijeća za provedbu mira ponavlja da političari u BiH moraju prestati s praksom prijetnji jednostranim promjenama ustavne strukture zemlje. Sve strane moraju u potpunosti poštivati Daytonski mirovni sporazum. Upravni odbor potcrtava da međunarodna zajednica i dalje zadržava potrebne instrumente da se suprotstavi destruktivnim tendencijama i da neće dopustiti pokušaje podrivanja Daytonskoga mirovnog sporazuma, bez obzira da li ono dolazi iznutra ili izvan zemlje. Sve potpisnice i strane su, prema Aneksu 10 Daytonskog mirovnog sporazuma, obvezne da u potpunosti surađuju s visokim predstavnikom i njegovim osobljem. Odluke visokog predstavnika se moraju u potpunosti poštivati i implementirati odmah.

U pogledu reforme policije, Upravni odbor Vijeća za provedbu mira potiče aktere u BiH da ovo pitanje hitno razmotre u Parlamentarnoj skupštini i usvoje zakone o reformi policije u skladnosti s Mostarskom deklaracijom i kasnije donesenim Akcijskim planom, te zahtjevima EU.

Upravni odbor Vijeća za provedbu mira potiče Vijeće ministara BiH da odlučno nastavi sa daljim pomacima u realiziranju programa reformi i usvoji akcioni plan kao odgovor na Europsko

partnerstvo.

Upravni odbor Vijeća za provedbu mira pozdravlja usvajanje Platforme za djelovanje i pomake koji su načinjeni prema realiziranju nekih od ciljeva, uključivši fiskalnu koordinaciju. No, potrebno je uraditi mnogo više od toga.

Upravni odbor Vijeća za provedbu mira konstatira da su lideri političkih stranaka održali inicijalne razgovore o ustavnoj reformi i da je ovo pitanje zastupljeno i u Mostarskoj deklaraciji i Akcijskom planu. Upravni odbor je ponovno potvrdio svoj stav da će ustavna reforma biti potrebna kako bi Bosna i Hercegovina bila u stanju da ispuní uvjete koje mora ispunjavati jedna moderna europska država.

Upravni odbor Vijeća za provedbu mira naglašava značaj slobode izražavanja, uključivši slobodne i nezavisne medije, i konstatira da Daytonski mirovni sporazum obvezuje BiH, uključujući oba entiteta, da osigura najvišu razinu međunarodno priznatih ljudskih prava i osnovnih sloboda. U tom pogledu, Upravni odbor Vijeća za provedbu mira pozdravlja posjetu predstavnika OEES-a za slobodu medija Bosni i Hercegovini.

Sukladno svojoj odluci iz listopada 2007. godine, Upravni odbor Vijeća za provedbu mira ponovno je sagledao situaciju. On je prihvatio sljedeće preporuke visokog predstavnika u pogledu budućnosti OHR-a.

Nakon procjene razvoja situacije u BiH u nekoliko posljednjih mjeseci, Upravni odbor Vijeća za provedbu mira je ponovio da je i dalje cilj izvršiti tranziciju i prijenos odgovornosti na domaće organe vlasti. Prije svega, akteri u BiH su ti koji treba da stvore uvjete za tranziciju, što bi se trebalo dogoditi u najkraćem mogućem vremenu. Upravni odbor Vijeća za provedbu mira i šira međunarodna zajednica stoje na raspolaganju da pruže potporu bosanskohercegovačkim akterima u stvaranju potrebnih uvjeta.

Bosna i Hercegovina, kao "mirna država koja je sposobna da opstane i koja se nepovratno kreće putem ka europskim integracijama", dugoročni je cilj Upravnog odbora Vijeća za provedbu mira, a ostvarenje ovog cilja bilo je središte djelovanja OHR-a.

Plan rada OHR-a, koji je odobrio Upravni odbor Vijeća za provedbu mira u travnju 2007. godine, sadrži nekoliko dugoročnih ciljeva koje Upravni odbor Vijeća smatra suštinskim za stvaranje takve mirne države koja je sposobna opstati samostalno. Iz tog razloga, Upravni odbor Vijeća za provedbu mira je odlučio da se pitanja koja su od najkritičnijeg značaja, a koja su sadržana u Planu rada OHR-a, smatraju ciljevima koje treba da realiziraju organi BiH prije tranzicije. Ovi ciljevi su dobro utvrđeni i odobreni od strane Upravnog odbora Vijeća za provedbu mira, a organi BiH su ih sve preuzeli kao svoje obveze.

Ciljevi koje organi BiH trebaju realizirati prije tranzicije su:

- Prihvatljivo i održivo rješenje pitanja raspodjele imovine između državnog i drugih razina vlasti
- Prihvatljivo i održivo rješenje vojne imovine
- Potpuna provedba Konačne arbitražne odluke za Brčko
- Fiskalna održivost (unaprijeđena putem sporazuma o metodologiji utvrđivanja stalnog koeficijenta za raspodjelu sredstava od neizravnog oporezivanja i osnivanjem Nacionalnog fiskalnog vijeća)
- Učvršćivanje vladavine prava (koju treba pokazati putem usvajanja Nacionalne strategije za pitanje ratnih zločina, donošenjem Zakona o strancima i azilu, te usvajanjem Nacionalne strategije za reformu sektora pravosuđa).

Pored naprijed navedenih ciljeva, Upravni odbor Vijeća za

provedbu mira je suglasan da se prije tranzicije moraju ispuniti dva uvjeta: potpisivanje Sporazuma o stabiliziranju i pridruživanju i povoljna ocjena situacije u Bosni i Hercegovini od strane Upravnog odbora Vijeća za provedbu mira, koja će se bazirati na punom poštivanju Daytonskog mirovnog sporazuma.

Potpisivanje Sporazuma o stabiliziranju i pridruživanju nije dio Plana rada OHR-a. No, potpisivanje ovog Sporazuma predstavlja značajan uvjet za tranziciju i neophodno je kako bi se pokazao napredak Bosne i Hercegovine na putu ka članstvu u Europskoj uniji.

Upravni odbor Vijeća za provedbu mira je ranije definirao situaciju u BiH kao kriterij za donošenje odluke o prestanku rada i tranziciji OHR-a. I dalje je od odlučujućeg značaja da politički lideri u BiH u potpunosti poštivaju Daytonski mirovni sporazum, te izbjegavaju svaku retoriku ili sve radnje koje bi mogle ugroziti ili kršiti Daytonski mirovni sporazum.

Postizanje gore navedenih ciljeva i ispunjenje uvjeta će olakšati tranziciju. Upravni odbor Vijeća za provedbu mira potiče organe vlasti u BiH da, čim je prije moguće, ostvare ove ciljeve, te pridonesu ispunjavanju ovih uvjeta. Visoki predstavnik je spreman da pruži savjet i radi sa institucijama BiH u ovom pogledu.

Upravni odbor Vijeća za provedbu mira naglašava svoju punu potporu visokom predstavniku u pogledu njegovog pomaganja u ostvarenju ovih ciljeva na način doslijedan sveukupnom cilju, tj. da se učvrste reforme i osigura da BiH ispuni svoje obveze vezano za euro-atlantske integracije. Upravni odbor Vijeća za provedbu mira zahtijeva od visokog predstavnika da poduzme sve neophodne mjere kako bi osigurao ispunjenje navedenih ciljeva.

OHR će nastaviti s radom i vršenjem svog mandata u skladnosti s Daytonskim mirovnim sporazumom, osiguravajući puno poštivanje Mirovnog sporazuma.

Upravni odbor Vijeća za provedbu mira je ponovio stav da bi ojačani Ured posebnog predstavnika EU predstavljao značajan dio sveobuhvatnog angažmana EU nakon prestanka rada OHR-a. Upravni odbor očekuje ponovnu razmjenu informacija o procesima planiranja rada navedenih ureda.

Upravni odbor Vijeća za provedbu mira poziva Srbiju, kao potpisnicu Daytonskog sporazuma, kao i vlasti Bosne i Hercegovine, osobito one u Republici Srpskoj, da ispunjavaju obveze koje imaju po međunarodnom pravu u smislu pune suradnje s Međunarodnim kaznenim tribunalom za bivšu Jugoslaviju (ICTY), proaktivnim zalaganjem da se uhitte svi preostali optuženici za ratne zločine, uključivši Radovana Karadžića i Ratka Mladića, bez daljnjeg odlaganja, uništavanjem mreža koje nude potporu ovim bjeguncima, te osiguranjem da ove osobe bude isporučene Međunarodnom kaznenom tribunalu.

Upravni odbor Vijeća za provedbu mira je podsjetio sve vlasti u BiH na temeljno načelo nepovredivosti diplomatskih misija i na njihove obveze u tom pogledu. Upravni odbor Vijeća za provedbu mira sa žaljenjem konstatira štetu koja je nanesena diplomatskim predstavništvima u Banjaluci. Upravni odbor očekuje od vlasti u BiH, a osobito u RS, da u potpunosti ispune svoje obveze i da održe javni red.

OHR će nadgledati napredak koji se ostvaruje u pogledu ciljeva i uvjeta, a Upravni odbor Vijeća za provedbu mira će konstantno razmatrati situaciju. Sljedeći sastanak političkih direktora će se održati u Sarajevu 24. i 25. lipnja 2008.god.